

TEZARIJ ZA ZAVRŠNI ISPIT

I. FILOZOFIJA

FIL 1. Uvod u filozofiju: 1.1. Objekt i metoda filozofije; 1.2. Problem mišljenja i znanja; 1.3. Odnos filozofije, religije i znanosti; 1.4. Istinitost i opravdanje znanja; 1.5. Skepticizam, idealizam i realizam.

FIL 2. Povijest filozofije: 2.1. Osnovne crte Platonove filozofije; 2.2. Osnovne crte Aristotelove filozofije (fizika, metafizika); 2.3. Sv. Toma Akvinski (srednjovjekovni kontekst, nominalizam vs. realizam, sinteza vjere i razuma); 2.4. Racionalizam, empirizam i kritička filozofija (Kant); 2.5. Fenomenologija i personalizam.

FIL 3. Ontologija i kozmologija: 3.1. Definicija i objekt ontologije; 3.2. Temeljni problemi ontologije: supstancija, biće, bitak; 3.3 Problem univerzalija; 3.4. Definicija i objekt kozmologije; 3.5. Klasična i suvremena kozmologija.

FIL 4. Teodiceja i antropologija: 4.1 Tematiziranje Boga u povijesti filozofiji; 4.2. Shvaćanje čovjeka u povijesti filozofije; 4.3. Potreba i mogućnost dokazivanja Božje egzistencije 4.4. O duši: Aristotel i Toma Akvinski; 4.5. Sloboda volje, pitanje smisla, besmrtnosti.

FIL 5. Praktična filozofija: 5.1. Etika i metaetičke teorije; 5.2. Savjest i ljudsko djelovanje; 5.3. Osnove političke filozofije; 5.4. Shvaćanje politike u povijesti filozofije; 5.5. Pojedinac i društvo.

II. SVETO PISMO STAROG ZAVJETA

SPSZ 1. Uvod u Svetu pismo: Hermeneutika SP. Nadahnuće, istina i objava SP. Nastanak i podjela SP. Formacija SP. Kanon SP. Apokrifi SP. Jezici SP. Monoteizam u SP. Jahvistička i elohistička predaja u SP. Deuteronomistička i svećenička predaja u SP. Psalmi kao molitva Izraela. Duh Božji u SP. Božji savez u SP. Strah Božji u SP. Grijeh, kazna i sud u SP. Oprost i spasenje u SP.

SPSZ 2. Petoknjižje: Knjiga Postanka, Knjiga Izlaska, Knjiga Levitskog zakonika, Knjiga Brojeva i Knjiga Ponovljenoga zakon: povjesni okvir, struktura, glavne teme i biblijska teologija svake od knjiga.

SPSZ 3. Povjesne knjige: Knjiga o Jošui, Knjiga o Sucima, Samuelove knjige, Knjige o kraljevima, Knjige Ljetopisa i Knjige Ezre i Nehemije: povjesni okvir, struktura, glavne teme i biblijska teologija svake od knjiga. Knjige Makabejaca: povjesni okvir, struktura, glavne teme i biblijska teologija.

SPSZ 4. Proročke knjige: Pojam i značenje proroštva u Izraelu. Izraelsko proroštvo u odnosu na susjedne narode. Predsužanski proroci: povjesni okvir, osobnosti proroka, struktura knjiga, glavne teme knjiga i teologija predsužanskih proroka. Proroci sužanstva: povjesni okvir, osobnosti proroka, struktura knjiga, glavne teme knjiga i teologija

sužanjskih proroka. Postsužanjski proroci: povjesni okvir, osobnosti proroka, struktura knjiga, glavne teme knjiga i teologija postsužanjskih proroka.

SPSZ 5. Mudrosne knjige: Mudrosni korpus. Ekstrabiblijski mudrosni materijal. Knjiga mudrih izreka: kontekst, struktura, govor o Mudrosti u Izr 8. Knjiga o Jobu: kontekst, struktura, prebivalište Mudrosti u Job 28. Koheletova knjiga: kontekst, struktura, Koheletova metodika. Knjiga Ben Siraha: kontekst, struktura, pohvala Mudrosti u Sir 24. Knjiga Salomonove mudrosti: kontekst, struktura, pohvala Mudrosti u Mud 7–8. Knjiga Psalama: povjesni okvir, struktura, glavne teme i biblijska teologija.

III. SVETO PISMO NOVOGA ZAVJETA

SPNZ 1. Evangelja i Djela apostolska. Značenje riječi „evangelje“ te njegovo podrijetlo i faze formiranja. Sinoptički problem. Sadržaj evangelja po Marku, Mateju i Luki te Djela apostolskih. Pitanje izvora, autorstva, vremena nastanka, zajednice kojoj su upućeni navedeni spisi.

SPNZ 2. Ivan i ivanovski spisi. Sadržaj evangelja po Ivanu; 1, 2, 3 Ivanove poslanice; stilске osobine Ivanova evangelja te njegova sličnost i razlika sa sinoptičkim evangeljima; pitanje autora Ivanova evangelja; povijest ivanovske zajednice. Pitanje autora, vremena i povoda pisanja 1 Iv te književne vrste i strukture 1 Iv. Sličnosti i razlike između 1, 2, 3 Iv poslanice te pitanje starješina u 2 Iv. Odnos glavnih likova 3 Iv (Gaj, Diotref, Demetrij).

SPNZ 3. Pavlovi i deuteropavlovski spisi. Književni sastav novozavjetnih poslanica; prikaz Pavlova života i njegovih misijskih putovanja; Pavlova motivacija i njegova baština. Pavlovi autentični spisi (1 Sol, Gal, Fil, Flm, 1 i 2 Kor, Rim); sadržaj pojedinih spisa i glavni naglasci te vrijeme i mjesto pisanja. Himni u novozavjetnim poslanicama. Pavlovo kritiziranje bludnika i homoseksualaca u 1 Kor 6,9-10. Pavlovo gledanje na „istočni grijeh“ u Rim 5,12-21. Deuteropavlovski spisi (2 Sol, Kol, Ef, Tit, 1 i 2 Tim); sadržaj pojedinih spisa i glavni naglasci te vrijeme i mjesto pisanja. Propisi o kućnom čudoredu u deuteropavlovsim spisima. Prezbiteri/episkopi u pastoralnim poslanicama.

SPNZ 4. Ostali novozavjetni spisi i knjiga Otkrivenja. Sadržaj navedenih spisa (Heb, 1 i 2 Pt, Jak, Jd, Otk) i glavni naglasci te vrijeme i mjesto pisanja. Pitanje kanoničnosti tih spisa i korištenje nekanonskom literaturom. Uloga liturgije u knjizi Otk.

SPNZ 5. Teologija novozavjetnih spisa. Glavni teološki naglasci svakog od sinoptičkih evangelja. Glavni naglasci Pavlove teologije (Pavlova kristologija, pitanje opravdanja, Pavlova ekleziologija). Teologija poslanica Kol i Ef. Teologija pastoralnih poslanica. Glavne teme ivanovske teologije (posebnost ivanovske kristologija, Ivanovo gledanje na učeništvo, ivanovska pneumatologija). Teologija knjige Otkrivenja.

IV. FUNDAMENTALNA TEOLOGIJA

FT 1. Kršćanska objava. Struktura i glavne poruke dogmatske konstitucije *Dei Verbum*.

Antropološke pretpostavke objave. Etimologija pojma »objava«, njene faze i dimenzije. Božja objava u Starom i Novom zavjetu. Krist – vrhunac i punina objave. *Vjerodostojnost objave*: povijesnost evanđelja; Isus iz Nazareta – povijesna osoba; kristološki naslovi; znakovi novozavjetne objave: riječi i djela, čudo kao znak objave; pashalno otajstvo; *universale concretum*. Povijesno-teološko promišljanje o objavi s naglaskom na obnovljeno shvaćanje objave na Drugom vatikanskom saboru. Neki teološki modeli objave. *Vjera kao čovjekov odgovor na objavu*: vjera tragom Svetog pisma; povijesno-teološka sinteza vjere; neka uporišta vjere i njeni središnji vidovi; poimanje vjere u nekim teološkim refleksijama (J. H. Newman, H. U. von Balthasar, P. Tillich, J. Ratzinger/Benedikt XVI., A. Dulles).

FT 2. Prenošenje objave. *Božja riječ prenesena u svetoj Predaji*: podrijetlo kršćanske Predaje;

sadržaj i proces prenošenja apostolske Predaje; subjekt Predaje i kriteriji autentičnosti predaje u postapostolskom vremenu; odnos između Pisma i Predaje s posebni osvrtom na DV 9. *Božja riječ prenesena u Svetom pismu*: nadahnuće, kanon i teološka interpretacija Svetog pisma. Crkveno učiteljstvo: apostolski korijeni službe crkvenog učiteljstva; nositelji i način funkcioniranja učiteljske službe; predmet crkvenog učiteljstva i obveznost različitih pravorijeka crkvenog učiteljstva. *Dogma*: pojam i razvoj dogme.

FT 3. Crkva Kristova. Struktura i glavne poruke dogmatske konstitucije *Lumen Gentium*.

Povijesno ustanovljenje Crkve. Misterij Crkve. Crkva kao Tijelo Kristovo i kao Božji narod. Odnos između Crkve i Kraljevstva Božjeg. Nužnost Crkve za spasenje. Oznake Crkve: jedna, sveta, katolička i apostolska. Odnos Crkve prema ostalim kršćanskim zajednicama i prema nekršćanima. Služba i kolegijalno učiteljstvo biskupa. Petrov primat. Misijsko poslanje Crkve. Postkoncilska ekleziologija i neki modeli Crkve

FT 4. Teološka epistemologija. *Povijest i razvoj pojma teologija*: pretkršćansko shvaćanje teologije; razvoj teologije u patrističkom razdoblju; predskolastičko i skolastičko shvaćanje teologije posebno kod Bonaventure i Tome Akvinskog; glavni naglasci u oblikovanju teologije do XIX. stoljeća; teološka pluralnost u XX. stoljeću. *Razvoj i uloga fundamentalne teologije*: od apologetike do fundamentalne teologije; studij i usmjerenja fundamentalne teologije; njen objekt, metode i zadaće. *Epistemološki status teologije*: Božja riječ u svojim povijesnim svjedočanstvima kao objekt teološke spoznaje; teologija kao *intellectus fidei*: neodvojivost vjere i razuma; objektivni i subjektivni princip teološke spoznaje; znanstvenost teologije; eklezijalna dimenzija teologije; kritička dimenzija teologije; teologija i istina.

FT 5. Religije. Doprinos deklaracije *Nostra aetate*. *Značenje pojma religija*: unutarnji sadržaj religije – sveto; vanjski oblici religije – očitovanja svetog. *Velike religije svijeta*:

hinduizam, konfucijanizma, budizam i islam. *Zadaća kršćanske teologije religija u pluralističkom društvu*: teološki modeli religija; teološki odgovor na pluralističke varijacije; međureligijski dijalog kao međukulturalni; relacionalno kršćanstvo.

V. PATROLOGIJA I KRŠĆANSKI NAUK

PKN 1. Crkveni nauk u prva tri stoljeća: Apostolski oci (autori i kontekst). Apologeti II. stoljeća (autori i nauk). Heretička i protuheretička književnost III. stoljeća (autori i kontekst). Starokršćanska književnost III. stoljeća (aleksandrinci, antiohijci, latini).

PKN 2. Razvoj trinitarne teologije IV. stoljeća: Arijanska kontroverzija (autori i kontekst). Između Niceje (325.) i Carigrada (381.): nauk. Teologija otaca Kapadočana.

PKN 3. Teološka misao s kraja IV. i početka V. stoljeća: Istočni pisci (Palestinci, Aleksandrinci, Antiohijci, Sirijci). Zapadni pisci: Hilarije, Ambrozije, Jeronim.

PKN 4. Teologija sv. Augustina: Augustin Hiponski (život i nauk). Antropološke hereze: Maniheizam, Donatizam, Pelagianizam, Semi-pelagianizam.

PKN 5. Razvoj kristoloških kontroverzija V. – VII. stoljeća: Apolinarizam. Nestorijanizam. Monofizitizam. Monoenergizam. Monoteletizam. Između kalcedonskog (451.) i Drugog Carigradskog koncila (553.): autori i kontekst. Ikonoklazam.

VI. DOGMATSKA TEOLOGIJA

DT 1. Trinitarni nauk: Nicejsko-carigradski simbol, istobitnost Oca i Sina, hipostatska unija, filioque, trinitarne hereze, kristološke hereze.

DT 2. Soteriološko pitanje: Novi Adam, Jaganjac Božji, uzima grijeh svijeta, koji je po jednom čovjeku ušao u ovaj svijet, a po njemu smrt (Rim 5,12-17). Univerzalnost grijeha i univerzalnost spasenja; milost kao naklonost Božja prema čovjeku; Kristova zastupnička zadovoljština na križu: euharistija kao spomen čin našeg spasenja.

DT 3. Teologija stvaranja: Sve je stvoreno za dobro stvorenja i na slavu Božju; Bog kao stvoritelj i održavatelj; čovjek kao suradnik Božji; stvaranje iz ničega.

DT 4. Posljednje stvari svijeta i čovjeka: kolektivna i individualna eshatologija, jednostupanjska i dvostupanjska eshatologija; sudnji dan u Starom i Novom zavjetu; trpeća i slavna Crkva, općinstvo svetih, uskrsnuće mrtvih i život vječni.

DT 5. Sakramenti: ustanovljenje; pitanje materije i forme; sakramenti inicijacije, medicinalni i staleški sakramenti; slika trsa i loze (Iv 15,1-11): egzistencijalna suočenost Krista i njegovih učenika; razlika između sakramenata i sakramentala; djelitelji sakramenata.

VII. MORALNA TEOLOGIJA

MT 1. Bog poziva u moralnom zakonu: moralna norma; moralni zakon – narav; vječni zakon, naravni moralni zakon, božanski pozitivni zakon, ljudski zakon i „epikeja“; moralna situacija – pojam i elementi konkretnе situacije; naša spoznaja konkretnе Božje dispozicije. **Bog poziva u savjesti:** narav savjesti – pojam moralne savjesti; pojam i značenje savjesti u Bibliji; koncilski nauk o savjesti; savjest kao „glas Božji“. Savjest kao

sud – prosuđivanje čina; virtualna dvostrukost suda savjesti; ovisnost moralnog čina o savjesti; sigurna i nesigurna savjest; potrebna sigurnost i sigurnost suda o izvršenju čina. Savjest kao norma – moralna snaga istinite i sigurne savjesti, moralna snaga nesavladivo pogrešne savjesti, savladivo pogrešna savjest i sumnjava savjest.

MT 2. Moralnost ljudskog djelovanja: Otklanjanje nesigurne savjesti. Razvoj i formacija savjesti. Savjest i moralne vrednote. Odnos savjesti i autoriteta – savjesti i Učiteljstva. Prava osobne savjesti. Skrupuloznost: opis fenomena i psihološko razmatranje. Moralnost ljudskog čina (*actus humanus* i *actus hominis*). Sloboda kao korijen moralnosti. Ljudsko djelovanje s moralnog stajališta. Trostruki izvor moralnosti.

MT 3. Bogoštovlje i kreposti. Bogoslovne kreposti. Dužnosti vjere i grijesi protiv vjere. Kriza nade i grijeh očaja. Ljubav prema bližnjemu. Plodovi kreposti ljubavi i grijesi protiv kreposti ljubavi. Bogoštovlje: Molitva, slavlje nedjelje, grijesi protiv bogoštovlja. Stožerne kreposti: Važnost i uloga kreposti razboritosti. Nužnost kreposti pravde. Uloga kreposti jakosti i umjerenošt. **Pomoć za duhovni rast:** Božja prisutnost. Vjernost milosti. Duhovno vodstvo: tehničke i moralne kvalitete duhovnog vođe. Dužnosti duhovnog vođe. Vođena osoba (kvalitete).

MT 4. Bioetika. Bioetika nastanak znanosti i terminologija. Bioetička načela. Genetički inženjering: problematika matičnih stanica. Kloniranje. Poštivanje dostojanstva ljudskog embrija: dopuštenost eksperimentiranja. Problematika pobačaja. Medicinski potpomognuta oplodnja. Prenatalna dijagnostika. Eksperimentiranje. Eutanazija. Ekologija i etika.

MT 5. Spolni i ženidbeni moral. Antropologija ljudske spolnosti. Spolnost u kontekstu kršćanskog otajstva. Etičke manipulacije u shvaćanju žene i feminizam. Značenje supružništva i bračnog čina. Problematika predbračne ljubavi. Moral odgovornog rađanja. Osmišljavanje spolnosti u redovničkom/celibatskom životu. Osnovno o homoseksualnosti i pastoralnom pristupu u tom kontekstu.

VIII. PASTORALNA TEOLOGIJA

PT 1. Povijest pastoralne teologije: Promišljanje nad praksom u Novom Zavjetu. Počeci pastoralne teologije u prvoj Crkvi. Pastoralna teologija na hrvatskom jeziku. Posttridentska manualistica. Pastoralna teologija – samostalna teološka disciplina. Drugi vatikanski koncil i pastoralna teologija. Zadaci pastoralne teologije. Izvori pastoralne teologije.

PT 2. Pastoralna teologija: Materijalni i formalni objekt pastoralne teologije. Metodologije pastoralne teologije (aplikativna metoda, metoda vidjeti-prosuditi-djelovati, teološko-empiričko-kritička metoda). Metoda pastoralnog raspoznavanja (faze i dimenzije). Načelo inkarnacije. Teorija prakse.

PT 3. Pastoralna sociologija i psihologija. Izazovi za crkveno djelovanje (komunističko društvo, tranzicijsko društvo, postkomunističko društvo, multireligijsko društvo), Crkva

u postkomunističkom društvu. Društvena prisutnost Crkve. Aktualna pastoralna područja u postkomunističkom društvu. Pastoralna psihologija: Psihološki temelji vjere. Psihološke zapreke vjere (individualno psihološke zapreke, osjećajne i voljne zapreke). Socijalno psihološke zapreke. Vjersko psihološke zapreke. Psihološki odnos između svećenika i svijeta. Hodegetika (Sustavi pastoralnog vodstva, uvjeti pastoralnog vodstva, tipovi pastoralnog vodstva, duhovno vodstvo, pastoralno savjetovanje).

PT 4. Pastoral župne zajednice. Razlozi krize i teologija župne zajednice. Nova evangelizacija i župni pastoral. Evangelizacijsko preustrojstvo crkvenih struktura. Suvremeno poimanje župne zajednice kao višeoblične i dinamične pastoralne strukture. Dušobrižnik u vrtlogu društvenih promjena. Volonterstvo kao oblik crkvenog služenja. Prema „planu i programu“ u pastoralnom djelovanju – načela, mogućnosti i teškoće.

PT 5. Pastoral braka i obitelji. Brak i obitelj od „početka“ do danas (Brak i obitelji do Tridentinskog sabora, poimanje braka od Tridentskoga do Drugoga vatikanskog sabora, Drugi vatikanski sabor o braku i obitelji). Sveti Ivan Pavao II: (*Familiaris consortio*). Istanbulska konvencija (ideologija roda). Direktorij za obiteljski pastoral u BiH. Pastoralna strategija pape Franje: (pastoral prema pobudnici *Evangelii gaudium*) *Amoris laetitia*. Pastoral i takozvana „neredovita“ stanja braka i obitelji: Integralni obiteljski pastoral. Pastoral milosrđa i prihvaćanja: Načelo postupnosti. Pastoralno razlučivanje i integriranje.

IX. LITURGIKA

LIT 1. Narav i značenje liturgije. Tumačenje i povijest liturgije. Narav liturgije. Opseg i područje liturgije. Nosilac i subjekt liturgije. Mjesto liturgike ili znanosti o liturgiji unutar teološkog studija na teološkim učilištima prema prvom dokumentu II. vatikanskog sabora liturgijskoj konstituciji *Sacrosanctum Concilium*.

LIT 2. Liturgija kroz povijest s posebnim osvrtom na rimski obred. Razdoblje početaka. Kršćansko bogoslužje od 4. do 6. stoljeća. Zapadne liturgije u srednjem vijeku. Od Tridentskog do II. vatikanskog sabora. Drugi vatikanski sabor i posaborski razvoj u duhu prvog dokumenta II. vatikanskog sabora liturgijske konstitucije *Sacrosanctum Concilium*.

LIT 3. Liturgijski pokret Crkve u Hrvata. Znanstveni rad na području liturgike. Prijevodi liturgijskih knjiga u bogoslužju. Liturgijski apostolat. Apostolat liturgijske obnove. Obnova crkvenog pjevanja. Pobornici i protivnici liturgijske obnove. Uspjesi i neuspjesi liturgijske obnove.

LIT 4. Bogoslužni sastanak kao proces verbalne i neverbalne komunikacije. Mjesto i uloga liturgijskog jezika u govornoj komunikaciji. Bogoslužni jezik Crkve u Hrvata. Govor liturgijskih znakova. Liturgija i pučka pobožnost. Liturgija i ekumena. Glazba u bogoslužju. Pitanje sposobnosti za liturgiju u današnje vrijeme.

LIT 5. Crkvena godina u životu Crkve. Temporal i Sanktoral. Židovski blagdanski kalendar.

Kristov pashalni misterij srce crkvene godine. Nedjelja kao praslavlje pashalnog misterija. Uskrs i uskrnsni blagdanski krug. Božić i njegov blagdanski krug. Vrijeme kroz godinu. Sanktoral crkvene godine. Nacionalni liturgijski kalendar Biskupske konferencije BiH. Dijecezanski, redovnički i imendanski kalendar.

X. CRKVENA POVIJEST

CP 1. Crkva u kasnom Srednjem vijeku: Križarski ratovi: povod i motivi, značajniji križarski pohodi (1., 3., 4.), križarski redovi, ocjena križarskih ratova. Krivovjerja: okolnosti i pogodnosti nastanka, najpoznatiji krivovjerni pokreti. Inkvizicija: razlog osnivanja, Veronska sinoda, proces i ishodi, španjolska inkvizicija.

CP 2. Crkva od Francuske revolucije do Prvog vatikanskog koncila: Francuska revolucija – odnos prema Crkvi i posljedice. Crkva nakon revolucija: karakteristike, katolički konzervativizam i liberalizam. Pio IX. – *Syllabus*. Prvi vatikanski sabor: pitanje papine nezablude i konstitucija *Pastor aeternus*.

CP 3. Crkva u Hrvata u ranom Srednjem vijeku: Dolazak Hrvata i njihovo pokrštavanje. Ninska biskupija. Splitski sabori 925. i 928. Osnutak biskupija: Bosna, Hum, Tribunia.

CP 4. Crkva i Osmanlije: Osmanska osvajanja i posljedice. Položaj katolika u Osmanskom carstvu (opća načela, progona i porezi, Fojnička ahd-nama). Prelasci katolika na islam: vrijeme, činjenice, okolnosti. Prelasci katolika na pravoslavlje: činjenice i uzroci.

CP 5. Crkva na hrvatskom prostoru u vrijeme i poslije II. svjetskog rata: Crkva u Hrvata i NDH – opća načela. Crkva i pitanje vjerskih prijelaza. Crkva i židovsko pitanje u NDH. Stradanje Crkve (svećenika i vjernika) u ratnom i postratnom vremenu – „Bleiburška tragedija“. Crkva u komunističkoj Jugoslaviji od 1945. do 1966.

XI. EKUMENSKA TEOLOGIJA

ET 1. Nastanak i razvitak ekumenskoga pokreta općenito: među protestantima; uključivanje pravoslavnih Crkava; Katolička Crkva i ekumenski pokret: Pio XII., *De motione oecumenica* (1949.), Tajništvo za promicanje kršćanskoga jedinstva (1960.).

ET 2. Nastanak, struktura i osnovne oznake Dekreta *Unitatis redintegratio* (1964.): podrijetlo i razvitak značenje pojma „ekumena“, katolička načela ekumenizma, jedna i jedincata Crkva, podjela među kršćanima je trostruko zlo, *tria vincula*.

ET 3. Provođenje ekumenizma: *elementa Ecclesiae*, duhovni ekumenizam, *communicatio in sacris*, Crkve i crkvene zajednice odijeljene od Rimske apostolske stolice.

ET 4. Sakramenti (svete tajne) u Pravoslavnoj Crkvi, djelitelj sakramenata, neizbrisivi pečat (neponovljivi sakramenti), pitanje epikleze, pitanje (ne)razrješivosti ženidbe. Bezgrešno

začeće BDM, Uznesenje BDM, proizlaženje Duha Svetoga, papinski primat i nezabludivost, posljednje stvari.

ET 5. Drevne Istočne Crkve: Nestorijanci (povijest i teologija; katolički nestorijanci, Kaldejci, Tomini Kršćani). Monofiziti (povijest i teologija; Jakobiti, Armenci, Kopti, Etiopljani).

XII. KANONSKO PRAVO

KP 1. Božji narod – mjesna Crkva: pravno poimanje župe (kann. 515; 518); župnik vlastiti pastir (kann. 519-520; 526), uvjeti za postavljanje župnika, procjena kandidata i imenovanje (kann. 521-524); župnikova službe upravljanja, poučavanja i posvećivanja (kann. 528-530); prestanak župničke službe (kan. 538); župno pastoralno i ekonomsko vijeće (kann. 536-537).

KP 2. Božji narod: pojam, obveze i prava vjernika laika (kann. 224-231); njihovo sudjelovanje u posvetiteljskoj (kann. 230; 835, §4; 861, §2; 910, §2; 943; 1112, 1168), naučiteljskoj (kann. 211; 225; 229; 231; 759; 774, §2, 776; 851; 1063) i službi upravljanja u Crkvi (kann. 228, §2; 363; 377, §3; 443, §4; 463, §1-2; 483; 492, §1; 494; 512, §1; 517, §2; 519; 524; 536, §1; 537; 956; 1282; 1421, §2; 1424; 1428, §2; 1435; 1437; 1483; 1528; 1574; 1717, §1; 1718, §3. kanonsko poimanje Bogu posvećenoga života (kann. 573-574); evanđeoski savjeti (kann. 599-601); bít redovničkoga života (kan. 607); obveze i prava redovnika (kann. 601; 662-663; 665; 669; 671).

KP 3. Ženidba: etimologija i definicija; sakramentalni (kan. 1055, §1; GS 48) i ugovorni karakter ženidbe (kan. 1055, §2); vrste ženidbi; bitna svojstva i svrha ženidbe (kann. 1055-1056); privola čini ženidbu (kan. 1057, §1); uvjeti za valjano sklapanje ženidbe; ženidbene zapreke općenito (kann. 1073-1082): pravni učinak, vrste, podjeljivanje oprosta (redovito, pridržano Apostolskoj Stolici, smrtna pogibelj); parnice za proglašenje ništavosti ženidbe (kann. 1671-1691); rastava ženidbenih drugova uz trajanje ženidbenog veza (kann. 1692-1696).

KP 4. Vremenita crkvena dobra: pravno poimanje vremenitog dobra u Crkvi i vrste (kan. 1257); pravo Crkve na vremenita dobra i njihova svrha (kan. 1254-1262); načini stjecanja vremenitih dobara (kann. 1259-1267) i upravljanje njima: vlast rimskog prvosvećenika (kan. 1273), briga i dužnosti mjesnog ordinarija (kan. 1276); obveze upravitelja s obzirom na vremenita dobra (kan. 1284); izvanredni poslovi upravljanja (kan. 1281); otuđenje vremenitih dobara (kann. 1291-1293; 1295-1296): mjerodavna vlast i uvjeti za otuđenje, nezakonita otuđenja i odgovornost za nastalu štetu.

KP 5. Kažnjiva djela i kazne u Crkvi: pojam kažnjivog djela (kan. 2195, §1 CIC 1917), prirođeno i vlastito pravo Crkve kažnjavati (kan. 1311); pojam kazne (kan. 2215 CIC 1917); vrste kaznenih mjera u Crkvi (kan. 1312); kazne izopćenja *latae sententiae* u važećem Zakoniku kanonskog prava (kann. 1364, §1; 1370, §1; 1379, §2; 1382, §1; 1384;

1386; 1387; 1397, §2); kažnjivo djelo protiv šeste Božje zapovijedi s maloljetnom osobom ili s osobom trajno nesavršene upotrebe razuma (kan. 1398).

XIII. RELIGIJSKA PEDAGOGIJA I KATEHETIKA

RPK 1. Religijska pedagogija i katehetika (identitet): modeli i kriteriji razlikovanja i uzajamne upućenosti; religijska pedagogija kao teološka i pedagoška znanost o religioznom (vjerskom) odgoju i obrazovanju.

RPK 2. Temeljni ciljevi i zadaće crkvene kateheze (odgoja u vjeri) u procesima evangelizacijskog poslanja i djelovanja Crkve; etimološko, tradicijsko i suvremeno značenje kateheze u ostvarivanju cjelovita vjerskoga odgoja; odgojni i obrazovni sadržaji, ciljevi i zadaće religioznog odgoja i kateheze u procesima sazrijevanja i rasta osobe do pune ljudske i religiozne zrelosti - „savršena čovjeka“ do dobi Kristove punine (Ef 4, 22-24).

RPK 3. Didaktično-metodički pristupi (sustavi), socijalni oblici nastave, nastavne metode i sredstva u nastavi vjeronomjenskih predmeta; rad s biblijskim tekstovima u nastavi vjeronomjenskih predmeta; struktura i priprema nastavnoga sata; vježbanje, ponavljanje i vrjednovanje u nastavi vjeronomjenskih predmeta.

RPK 4. Identitet školskoga vjeronomjenskog predmeta i župne kateheze: programski sadržaji i ciljevi vjeronomjenskih predmeta u osnovnoj školi (antropološki, teološki i društveno-kulturni razlozi); sadržajni i metodološki temelji župne kateheze; Celebratio catechetica kao župni model.

RPK 5. Vjeronomjenski predmeti u osnovnoj i srednjoj školi (osnovna škola): razvojna faze i obilježja pojedinih dobi; vjersko-odgojni sadržaji i naglasci (vjera, sakramenti, moral) religioznog odgoja te dobi; provedbene odrednice školskih vjeronomjenskih programa, udžbenika i nastave: tematske cjeline i teme, ciljevi, sadržaji, metodičke upute, vrjednovanje.

XIV. DRUŠVENI NAUK CRKVE

DNC 1. Općenito o pravednosti.

DNC 2. Društvena pravednost.

DNC 3. Pojam, narav i metodologija.

DNC 4. Temeljni dokumenti – doprinos razvoju društvenog nauka.

DNC 5. Temeljna načela: dostojanstvo ljudske osobe i njezina prava, opće dobro, opća namjena dobara, supsidijarnost i solidarnost.

